

v odstavku 1. § 2. tega zakona imenovanih pravnih osebah. Tudi se bode po obeh zbornicah državnega zbora visoka vlada naprosila, da kolikor mogoče hitro predloži načrt takega zakona in ga spravi na parlamentarno razpravo ter mu kar najhitreje pridobi zakonito moč.

Glede na veliko važnost takove izpremembe navedenega zakona za zemljiške posestnike sploh, sosebno za male in s hipotekami obremenjene, ter oziraje se na to, da bode skupno potezanje bistveno pripomoglo do uspeha, prosil je deželni kulturni svet, da častita zbornica blagovoli podpirati njegove težnje.

Odsek pritrjuje tej prošnji in predlaga: Častita zbornica naj pritrdi predlogu Gornjeavstrijskega deželnega kulturnega sveta in podpira omenjene peticije pri visokem c. kr. finančnem ministerstvu in obeh visokih zbornicah državnega zbora. — Predlog se je sprejel.

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Volitve v državni zbor. Ta ponedeljek so volile kmečke občine na Dolenjem Avstrijskem, na Solnograškem, Češkem, Moravskem, v Galiciji in v Bukovini, svoje državne poslance in sicer so volili na Dolenjem Avstrijskem 8, na Solnograškem 2, na Češkem 30, na Moravskem 11, v Galiciji 27 in v Bukovini 3 poslance. Tudi so volile ta dan mesta Gorenjeavstrijska 6 poslancev in Trst 1 poslanca.

Izvoljeni so: Na Češkem 17 Mladočehov, 1 Staročeh in 10 Nemcev. (Staročehi so izgubili 11 sedežev, Nemci pridobili 1.) Na Moravskem: 6 Staročehov, 2 Nemca, 1 nemški nacijonalec in 1 pristaš kmečke stranke (nemške). (Staročehi so izgubili 1 sedež, ki ga je pridobila nemška stranka, Nemci pa 1, ki so ga priborili nemški nacijonalci.) Izvoljen je tudi minister Pražak. V Galiciji: 18 Poljakov in 7 Rusinov. Poljaki so izgubili 3 poslanstva. Izvoljen je tudi voditelj Rusinov dr. Romanczuk. Na Gorenjem Avstrijskem: V kmečkih občinah je izvoljenih dosedanjih 6 in eden novi poslanec, vsi konservativci — v mestih: 6 dosedanjih nemških liberalcev. Na Solnograškem: Lienbacher in dr. Fuchs. V Bukovini: Prejšnja poslanca baron Hormuzaki in Lupul, na novo deželnega glavarja namestnika prof. dr. Wolan, rusinec. Na Dolenjem Avstrijskem so v občinah levičarji izgubili vse mandate. Na Kranjskem so bili včeraj izvoljeni soglasno Hohenwart, Klun in Pfeifer, Povše z 92 glasovi (Golja je dobil 51 glasov) Ferjančič s 111 glasovi (Windischgrätz 48.)

Na Češkem so bili v čeških kmečkih občinah izvoljeni naslednji Mladočehi: dr. Purkhardt z 204 glasovi, dr. Pacák s 319, dr. Brzorad s 219, Formanek s 282, dr. Kramář s 371, kmetijske šole vodja Tekly z 290, profesor Tilšer s 413, Doležal s 367, dr. Dvořák s 269, dr. Dyk s 374, dr. Vašatý s 338, Veselý z 273, pisatelj

Adámek s 313, dr. Grégr s 441, Čestmír Lang s 302, dr. Lang z 228, Krumbholz s 324 glasovi. — V nemških kmečkih občinah je bil izvoljen princ Karol Schwarzenberg z 215 glasovi in 12. Nemcev.

Na Moravskem so bili v kmečkih občinah izvoljeni naslednji Staročehi: dr. Helcelet s 341 glasovi, minister dr. Pražák z 284, dr. Mezník s 315, Svozil z 236, Hoch z 204, Weber z 201 in Rozkošný s 338 glasovi. Nemci so izvoljeni 4. V Šleziji je bil v kmečkih občinah izvoljen baron Rolsberg s 141 glasovi, njegov protikandidat Türk, kateri sam o sebi misli, da vse razume, je pa propadel.

— Državnozbornske volitve. Jutri dne 5. t. m. volila bodo na Kranjskem mesta in trgi svoje poslance v državni zbor. Za deželno glavno mesto Ljubljano priporoča, kakor smo uže v zadnjem listu javili centralni volilni odbor na podlogi enoglasnega sklepa obilo obiskanega shoda volilcev, gospoda deželnega glavarja dr. Josipa Poklukarja in za dolenjska mesta pa c. kr. profesorja Frana Šukljeta. Ker so se volilci deloma na javnih shodih, deloma pa po svojih zaupnih možeh izrekli, da so si za kandidata izbrali omenjena zaslužna moža, smo preverjeni, da bodeta jutri tudi izvoljena. Ker so bili dne 3. marca v kmečkih občinah naše dežele vsi od centralnega volilnega odbora na podlogi zanesljivih poročil zaupnih mož priporočani kandidatje za državne poslance izvoljeni in ker so vsi ti za blagor naroda vneti možje, lahko trdimo, da bode tudi vsak po svoji moči skrbel za to, da upraviči zaupanje, katero so mu naši volilci izkazali s tem, so ga izvolili v najvažnejši zastop naše Avstrije. — Za volilno skupino gorenjskih in notranjskih mest in trgov, katero je bil doslej v državnem zboru zastopal deželni glavar gospod dr. Poklukar, pa centralni volilni odbor ni mogel ne enega ne drugega kandidata priporočati, to pa le zaradi tega, ker oni, kateri so za gosp. Antona pl. Globočnika, c. kr. vladnega svetnika v pokoji v Ljubljani, trde da je večino glasov zanj in oni pa, ki so se izrekli za gosp. dr. Danilo Majarona, mestnega odbornika, odvetniškega koncipijenta in vrednika pravniškega lista „Pravnik“ v Ljubljani, trde, da bode ta dobil večino glasov. Volilnemu odboru pa na podlogi došlih poročil ni bilo mogoče razsoditi, katera stranka ima prav in ker obe lva kandidata kandidujeta na podlogi sklepov vseh slovenskih poslancev z dne 2. oktobra 1890, izrekel se je odbor, da prepušča razsodbo volilcem.

— Državnozbornske volitve v Istri. Istro zastopajo v državnem zboru štirje poslanci. Do zdaj je bil iz Istre en sam Slovan dr. Vitežič, v državnem zboru. Pri sedanjih državnozbornskih volitvah posrečilo se bode pa Hrvatoma in Slovencem, da spravijo dva Slovane v državni zbor. Ta zmaga je velikega pomena za Istro in najveselejša pojava v sedanji državnozbornski borbi, kateri bi bila slična le zmaga koroških Slovencev, ako bi se uresničila.

— Tržaški župan g. dr. Pitteri v okolici tržaški. Kakor posnamemo iz „Edinosti“, pohodil je te dni tržaški župan g. dr. Pitteri, Kontovelj, Prosek, Sv. Križ in Opčine. Na okoličane napravilo je županovo preprijazno vedenje in občevanje z ljudstvom najbolj vtis. Tudi slovensko petje, s katerim so ga slovenska pevska društva sprejela, dopadalo je g. županu. Pazljivo je poslušal ter se izrazil jako pohvalno o njem. Spremljal je g. župana g. vitez Nabergov, katerega gost je bil gosp. župan. Posebno slovesno so ga sprejeli na Opčinah. Napravili so krasen slavalok z slovenskim in italijanskim napisom. Cela vas bila je okrašena s zelenjem in zastavami. Sprejelo ga je pri dohodu mnogobrojno občinstvo. Podal se je z gosp. dekanom-kanonikom v cerkev opravil tam molitev ter se o lepoti cerkvi laskavo izrazil. Ogovarjal je ljudi v slovenskem jeziku. Obiskal je šolo, poslušal pazljivo odgovore učencev in se o napredku prav ugodno izrekel, pohvalivši učiteljsko osebje. Kakor pri dohodu pozdravljen je bil tudi pri odhodu z naudušenimi živio-klici. Zagotavljal je okoličane, da se bode na njihove želje vedno oziral ter vedno vstrezal njihovim pravičnim zahtevam. Mi smo vse to zaradi tega navedli, ker se vedenje g. župana dr. Pitteri-ja bistveno razločuje od onega njegovih prednikov. Italijanski listi, posebno pa rudeči „Piccolo“ se je hudo razkoračil nad županom. Prvo, kar gospodom tega lista nikak ne ugaja, je to, da je spremljal gosp. župana gosp. vitez Nabergoj in da se je gosp. župan celo tako daleč „spozabil“ da je stopil čez prag g. Nabergojeve hiše. Potem ne zamore razumeti „Piccolo“, kako je sploh mogoče, da posluša prvi tržaški meščan slovensko petje in da celo tržaške okoličane ogovarja v slovenskem jeziku. „Piccolo“ pravi, da ne le samo, da ne sme govoriti tržaški župan slovenski, ampak tržaški župan slovenski niti umeti ne sme. „Edinost“ dostavlja k temu, da je taka pisava blazna, za to pa v narišnico s takimi ljudmi. Mi se popolnoma strinjamo z „Edinostjo“ in srčno želimo, da bi skoraj napočil dan, ko bode mestno oblastvo nehalo brezobzirno teptati narodne pravice slovenskih okoličanov.

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani izvolila je v svoji zadnji seji pod predsedstvom gospoda podpredsednika Ivana Perdana in v navzočnosti gosp. c. kr. vladnega svetnika Josipa Dralke in 14 gosp. zborničnih svetnikov za 1891 l. predsednikom, dosedanjega predsednika, deželnega glavarja dr. Josipa Poklukarja, podpredsednikom, dosedanjega podpredsednika Ivana Perdana in provizoričnim predsednikom dosedanjega provizoričnega predsednika Antona Kleina. Gospod podpredsednik Ivan Perdan je v začetku seje pozdravil novo izvoljene gospode zbornične svetnike, jih pozivljajoč, naj skupno s starejšimi zborničnimi člani po vsej svoji moči delajo v korist obrtnije, trgovstva in prometa. Izrekel je pa tudi zahvalo onim gospodom, kateri niso prevzeli več mandata v trgovsko in obrtniško zbornico.

Zbornica je z odobravanjem vzela oboje na znanje. Po izvolitvi predsedništva pozdravil je gosp. c. kr. vladni svetnik Dralka izvoljene in čestital zbornici, da je uže skušenim možem izročila predsedništvo.

— Dolitavske dežele Avstrijske štejejo po zadnji štetvi vse skupaj 23,835.261 prebivalcev in sicer imajo:

Dolenje Avstrijsko	2,651.530
Gorenje Avstrijsko	783.576
Solnograško	173.872
Štajarsko	1.281.023
Koroško	360.443
Kranjsko	498.390
Trst z okolico	157.648
Gorica-Gradiška	219.996
Istra	318.209
Tirolsko	812.704
Pedarlsko	116.216
Češko	5,837.603
Moravsko	2,272.856
Šlezija	602.117
Galicija	6,578.364
Bukovina	646.607
Dalmacija	524.107

Od leta 1880. do 1890. se je prebivalstvo pomnožilo za 1,691.017 ali za 7,6 odstotkov duš; sploh se je pomnožilo po vseh deželah, na Kranjskem za 17.147 ljudi.

— Ljudsko štetje. Pulj v Istri ima 23.080 civilnih prebivalcev in 8562 vojakov, skupaj 31.642 oseb. Leta 1880. jih je bilo vseh skupaj 25.173. — Gradec šteje 108.270 civilnih stanovnikov in 4500 vojakov. Leta 1880. je bilo civilnih stanovnikov 92.881 in vojakov 4910. — Ogrske dežele imajo 17,335.929 prebivalcev, 1880. l. so jih imele 15,642.102. Ogrsko v ožjem smislu šteje 15,122.514 duš. — Hrvatska in Slavonija imata 2,184.414 ljudi, 291.915 več nego 1880. leta. Zagreb ima stanovnikov 37.369, Varaždin 11.176, Osek 19.601.

— Prebivalstvo Italije. Italija ima 30,260.065 prebivalcev. Izseljencev šteje Italija 1,154.199. V Rimu je 401.044, v Milanu 406.000, v Turinu 305.000, v Palermu 261.000, v Genovi 206.000, v Benetkah 149.000 prebivalcev.

— Letošnja zima spada med najhujše tega stoletja. Mraz je pritiskal po vsej južnozpadni Evropi, celo v severno Afriko je zalezal. Preiskave preteklih 60 let kažejo, da po mrzli zimi ni nikdar bilo prav gorkega poletja, ampak največkrat je bilo tudi po leti hladno, posebno junija in julija meseca, in tudi deževnih dni je bilo ta dva meseca vselej več. V obče je torej nekako verjetno, da bode letošnje poletje nekoliko hladnejše in vlažnejše nego po navadi.

— Poštne zadeve. Ker se je dosedaj velikokrat primerilo, da so se tu in tam vtihotapljale poštne nakaznice, ukazalo se je c. kr. poštnim uradom, da ne smejo nakaznic, ki so adresovane poste-restante ali do neznanih oseb v hotelih, izplačevati predno ne pozvedo

od dotičnega oddajnega poštnege urada, ali je nakazani znesek vplačan. Šele potem se bode adresatu izplačala nakaznica.

— Na Moravskem je umrl dne 2. t. m. nekdanji poslanec František Skopalik za kapjo. Bil je eden najzaslužnejših rodoljubov na Moravskem ter v državnem zboru govoril le češki.

Častiti volilci gorenjskih in notranjskih mest in trgov!

Poročila iz volilne skupine gorenjskih in notranjskih mest in trgov, katera sta došla pripravljalnemu volilnemu odboru, se večinoma glase tako, da imata oba kandidata večino glasov.

Pripravljalnemu volilnemu odboru, katerega je centralni volilni odbor pooblastil, konečno se izreči o kandidatih za to skupino, na podlogi teh izjav, ni bilo mogoče razsoditi, kateri iz mej nju ima v istini večino glasov, zato in ker sta oba kandidata, Anton pl. Globočnik, c. kr. vladni svetnik v pokoji v Ljubljani in dr. Danilo Majaron, mestni odbornik in urednik „Pravnika“ v Ljubljani, pismeno izjavila, da kandidujeta na podlagi sklepov slovenskih poslancev iz vseh dežel z dne 2. oktobra 1890, podpisani odbor prepušča častitim volilcem, da se dne 5. marca 1891. sami izreko, kateri naj bode državni poslanec za volilno skupino gorenjskih in notranjskih mest in trgov.

V Ljubljani, 3. marcija 1891.

Za volilni odbor: Murnik.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Novi državni zbor se snide začetek aprila. Adresna debata bode dokončana do srede aprila, potem bode predložen proračun in novi provizorij za davke.

Na Dolenjem Avstrijskem so bili v kmečkih občinah izvoljeni 1 konservativec, 6 protisemitov in 1 skrajno-narodni protisemit. Združeni levičarji so izgubili vse dosedanje mandate.

Našemu rojaku gospodu Ernestu Kramarju je c. kr. naučno ministerstvo dovolilo predavati na Graški viši tehnični šoli tehnično bakteriologijo.

V Gorici je umrl v torek zjutraj vodja knezoškofijskega osrednjega semenišča msgr. Jožef Marusič, 69 let star.

Dalmacija. — V Zadru je zboleel prav nevarno nadškof Maupas.

Iz Pešte. — Ostrogonski kapitelj je soglasno sklenil, poslati do cesarja deputacijo s prošnjo, da ostane škofijstvo in sedež primasu tudi v bodoče v Ostrogonu.

V Rimu so se kardinali ob obletnici kronanja poklonili papežu ter mu izročili adresno. Na adresno je odgovoril papež, da je zopet priživel eno prebitko leto. Sedanje razmere so podobne odnošajem ob času Gregorja Velikega, kakor ta, tako se bojuje tudi on zoper vnanje in domače sovražnike. Pohvalil je vlade, ki čuvajo misijonarje kot širitelje civilizacije.

Francosko. — Francoski državni proračun za l. 1892. kaže stroškov 3.217,815.525 frankov in prebitka 600.000 frankov.

Srbska. — Novemu srbskemu ministerstvu predsednik je radikalec Pašić, ki je jako vpliven politik. V svojem nastopnem programu je poudarjal, da bode nova vlada skrbno čuvala novi red in mir v deželi ter tudi odločno si prizadevala, da ohrani potrebni vnanji mir in prijateljske razmere z vsemi državami. Skupščina je živahno odobravalta ta program.

Dne 6. t. m. bode slovesna obletnica, kar se je proglasila Srbska za kraljevino in je sedel na prestol kralj Aleksander. Tem povodom pride kralj Milan k svojemu sinu v Beligrad.

Srbska. — Srbski vnanji minister je v imenu skupne vlade poslal črnogorski vladi poseben dopis, v katerem poudarja, da je narodna dolžnost novega ministerstva srbske kraljevine skrbeti za solidarnost obeh narodov istega roda in gojiti bratovske razmere med njima.

Rumunska. — Prejšnje ministerstvo se je odpovedalo. Novi kabinet bode sestavil general Florescu, čiger stranka ima v senatu, kateremu je on predsednik, večino, v zbornici pa ne.

Amerika. — Iz Novega Jorka poročajo, da velikanske povodnji preplavljajo mesta in dežele. Veliko ljudi je uže potonilo. V enem mestu je razdrla jez in nasip ter pokončala neštivilno hiš. Reke pa še vedno naraščajo.

Za predsednika republike Braziljanski je bil izvoljen general Fonseka za podpredsednika pa general Peixoto.

Najnovejše vesti.

IZ GORICE se brzojavi, da je bil v kmečkih občinah političnih okrajev Sesana, Gorica. Tomin, izvoljen dr. Gregorčič z 187 glasovi, dr. Tonkli dobil je 79 glasov.